

Zafer Kemal oğlu Kılınçer

ETNOMÜZIKOLOJİK AÇIDAN TÜRKİYE’DE YAŞAYAN ÇUKORAVA ROMANLARI

1. Sosyo-Kültürel Yapı ve Müzik Etkileşimi

Dış dünyaya yansıyan davranışlarımızın tümü yapılan araç gereç, müzik ile yansımaktadır. Bu bilgiler ışığında müzik, sosyal yapıya dayalı sosyal davranış eylemleri sonucundan doğmaktadır. Müzik üreten, besteleyen ve dinleyen buldukları kültür içindeki insanlardır. Ortaya çıkan besteler, ezgiler ve sözler o kültürdeki insanların yaşamlarının ve davranışlarının yansımasıdır. Müzik yapılırken besteleme ve yorumlama, kullanılan dil, sözlerin içindeki seçilen dil bulunulan kültürel yapıdaki müziksel anlatımı insanların kavramasına yardımcı olabilecektir. Ortaya çıkan ezgisel yapının, ezgideki duygunun anlamı, kültürel birikime ve kültürel değerlere göre değişim göstermektedir (Kaplan, 2005:59-61).

Kültür endüstrisinin de tüketim nesnesi haline gelen müzik eserleri, sanatsal yapılarından koparak bu alanlarda pazar-değeri elde edilmesi, metalaşması, bolca tekrarlanması ve esas işlevi olarak dinleyenlerini eğlendirebilip eğlendirememesi ile ölçülüyordu. Çünkü “kültür endüstrisinin asıl getirdiği yenilik, kültürün uzlaşmaz iki ögesini, sanat ile eğlenceyi amaç kavramına, yani tek bir yanlış formüle, kültür endüstrisinin bütünselliğine tabi kılıyordu” (Adorno ve Horkheimer, 2010a: 182).

2. Roman Etnisitesinde Sosyo-Kültürel Yapı

Romanlar toplumun sınıfsal yapısından ve statü düzeninden kaynaklanan eşitsizliklere maruz kalan sosyal gruplardandır. Diğer yandan baktığımızda ise Romanlar toplum tarafından öngörülen kültürde genelde “hor görülen” ve “dışlanan” sosyo-kültürel gruptur. Roman toplulukları maruz kaldıkları adaletsizliklerin farklı boyutları ve bu boyutlardan birinin diğerlerinden olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye olmak üzere tüm Avrupa ülkelerinde Roman topluluklarının maruz kaldığı asimilasyon politikaları Roman kimliğinin geliştirilmesinin

önündeki önemli kurumsal engellerdendir (Akkaya Bayraktar, 123-125).

Çingenerler çoğunlukla kendilerine “Rom”, bazıları ise kendilerine “Roman” denilmesinden daha fazla haz aldıklarını söylemektedirler. Kullandıkları dilleri İndo-Aryan kökenli olmasına rağmen, ana dilleri tarihi Punjabi ya da Hindi dilidir. Bayrakları ise aşağıda görülmektedir.

Şekil-1: Çingene bayrağı

Türkiye de geçmiş Milli Eğitim Bakanlarından Metin Bostancıoğlu döneminde hazırlanan “Örnekleriyle Yeni Türkçe Sözlük” de çingene kelimesi “İlk yurtları Hindistan’ın kuzey kesimi olan, bugün dünyanın çeşitli ülkelerinde yerleşik veya göç ederek yaşayan, yaşadıkları ülkenin ana dilini ve “Çingene” dilini yada “Romani” dilini konuşan topluluk” olarak tanımlanmaktadır (Sağır, 2004:1). Günümüzde ise Türkiye’de bu dilleri kullanan Roman etnisitesi yok denecek kadar azdır. Çünkü romanlar göç ettikleri bölgelerin kültürlerine ve dillerine adaptasyon sağlamışlardır. Dom, Lom ve Romanların bir arada yaşadığı tek ülke Türkiyedir. Çingenerlerin bu özelliği, Türkiye ‘yi Çingene araştırmaları açısından önemli kılmaktadır. Domlar, Türkiye’nin doğusunda ile Güney doğusunda yaşamaktadırlar. Anadil olarak Domari, Kürtçe ve Türkçe konuşurlar.

Lomlar, Türkiye’nin Kuzey doğusunda yaşamaktadırlar. Anadil etkisini yitiren Lomavren’in yanında Türkçe konuşmaktadırlar. Türkiye’de en büyük Çingene grubuna Romanlar oluşturmaktadır. Anadil olarak Türkçe ve Romani konuşurlar ve Türkiye’nin ortası ile batısında yaşarlar (Şahin, 2011:4). Bu grupların dışında göçebeler olarak nitelendirilen Çalgar, Mangosör, Gevende, Karaçi ve Mıtrıp isimli alt kimlikler de Çingene olarak tanımlanmaktadır (Marsh, 2008: 21). Çingenerlerin bu şekilde göç ettikleri farklı ülke ve şehirlerde çeşitli isimlerle adlandırıldıkları görülmektedir.

Çingenerler, çeşitliliği ve zenginliğiyle beraber, kendi dilleri, kültürleri ve yaşam biçimlerine sahip bir halktır (Çelik- Şahin, 2012:311). Göçebe yaşantılarından dolayı Romanlar kültürel anlamda hem öz kültürlerini koruyarak, hemde yaşadıkları bölgelerin kültürlerinden etkilenerek daha zengin ve çeşitli kültür yapılarına sahip olmuşlardır.

Duygulunun ifadesine göre, Türkiye’de yaşayan Roman etnisitesinin kökenleri hakkında kesin bilgiler bulunmamaktadır. Bununla birlikte Romanlar X. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar İran tarafından ve Kafkasya’da gelerek Anadolu içlerine kadar yerleşmişlerdir. Kaynaklara

bakıldığında Anadolu'da kalan Roman etnisitesi daha sonra Marmara ve Trakya'ya geçerek Balkanlara özellikle Selanik ve çevresine yerleşmişlerdir (Duygulu, 2008: 19). Bu ifadelerden Romanların Türkiye üzerinden Avrupa'ya Balkanlara göç ettikleri, daha sonra Atatürk zamanında özellikle Selanik'ten Türkiye'ye tekrar dönüş yaptıkları gözlemlenmiştir.

3. Türkiye ve Çukurova Romanları

Türkiye'nin hangi bölgesine hangi şehrine giderseniz gidin bir Romana rastlamak mümkündür. Genellikle buldukları bölgeler ve şehirlerde bir arada oturmayı ve daha çok çalıştıkları iş yerlerine yakın ve toplu halde oturmayı tercih ederler. Türkiye'de en yoğun olarak yaşadıkları yerler ise Trakya, Marmara, Akdeniz ve Ege bölgesidir. Bunun dışında ise Orta, Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da yaşayanlarda vardır. Ülkemizdeki toplam sayıları yazılı kaynaklarda 450-500 bin gözüksede toplam rakamları 2 milyona ulaşmış bulunmaktadır. Çukurova'da yaşayan Çingelelere Roman adının dışında Arabacılar, Conolar ve Sepetçi olarak adlandırılmaktadırlar (Arayıcı, 2008:236-242). Çukurova Romanlarından olan Abidin Bıkcın ve Molla Bıkcın'ın söylemlerine göre *“Türkiye'ye en son gelen çingene müzisyen grubu ise Atatürk tarafından Selanik'ten getirilmiştir. Bunlar önce Diyarbakır bölgesine yerleşerek toprak sahibi olmuşlardır. Bu bölgede ise barınamayıp Ceyhan ilinin küçük Mangıt köyüne yerleşerek buradan iş amacı ile Adana, Mersin, Kahraman Maraş gibi illere dağılmışlardır bu bölgede yaşayan Romanlara da güney bölgesinde olduklarından dolayı Çukurova Romanları adını almışlardır”*¹(24/8/2016, Malatya).

Malatya İnönü Üniv. GSTF Müzik Bölümü Müzik Teknolojisi öğrencilerinden olan ve ayrıca Malatya'da müzisyenlik yaparak hayatını kazanan Romanlardan Sezgin Bıkcın göç olgusu ve meslekleri ile ilgili şu açıklamaları yapmaktadır: *“Annem ve babamın aktarımı doğrultusunda Selanik'ten gelmişiz ve Diyarbakır'a yerleştik. İlerleyen günler ve aylarda Cumhuriyet kurulduktan sonra birinci yılın bitiminde, Diyarbakır halkı bizi istemeyerek, sorunlar yaşadık ve buradan göç ederek Ceyhan'ın Küçük Mangıt köyüne gelmişiz. Burada günlük ücretlerle işler bularak çalıştık. Dedem Adana'ya düğüne gittiğinde orada Arapların sepet yaptığını görmüştür ve bizde sepetçilik yapabileceğimizi söyleyerek sepetçileğe başladık. Geçimlerimizi sürdürebilmek için sepetçilik de yaptık”*² (30/8/2016, Malatya). Roman Müzisyen Molla Bıkcın ise bu göç durumlarını *“Romanlar Cumhuriyet Dönemi iskân politikaları sonucu Selanik'ten Türkiye'ye giriş yaparak. bize Selanik göçmeni, yani muhacir olarak bilmişlerdir ve Selanik Romanları, Cumhuriyet Dönemi'nde Atatürk'ün izniyle Diyarbakır'a yerleştik. Bu bölgede bizlere Atatürk büyük araziler ve topraklar vermiştir. Fakat , bu bölgede kalmayıp topraklarımızı bırakarak katır*

¹ Malatya'da yaşayan Roman Müzisyenler Abidin ve Molla BIKÇAN ile 24.08.2016 tarihinde Malatya'da yapılan görüşmenin özeti.

² Malatya'da yaşayan Roman Müzisyenler Sezgin BIKÇAN ile 30.08.2016 tarihinde Malatya'da yapılan görüşmenin özeti

ve eşeklerle Osmaniye, Adana, Maraş vb. gibi Güney illerine günlerce süren yolun ardından göç ederek geldik. Buradan ayrılmamıza en büyük sebep ise Kürtlerle anlaşamamamızdır. Kürtlerle aralarımızda toprak yüzünden sorunlar yaşadık. Dedelerimiz ve anneannelerimiz Cumhuriyet'in ilanından sonra Diyarbakır'da bir yıl kalmışlar ve sonra Güneye göç etmişlerdir"³ sözleri ile ifade etmektedir (30/08/2016, Malatya).

Yine Mersin'de yaşayan Roman müzisyenlerden Bayram Selim'in (12.09.2016), nenesi Ayşe TOKGÖZ'ün kendisine aktarımı; *"Bize Selanik göçmeni derler, Türkiye'ye girişimiz Diyarbakır ilidir. Ayrıca Anneannemin kütüğünde Diyarbakır yazmaktadır. Annem yöründür ve babamda bende Mersinliyim. Geçmişten bugüne gezgin bir hayat yaşamış bulunuyoruz. Diyarbakır'dan sahil kentleri olan Mersin, Adana, İskenderun gelmişiz. Babam Roman müzisyendir ve enstürmanı darbukadır. Annem babamın yaşayışları önceleri çadırlarda iken daha sonraları piri ketli evlere geçmişlerdir. Mersin'de Roman müzisyenlerin çoğunlukla yaşadıkları Turgut Reis mahallesinde oturmaktayız"*⁴ şeklindedir (12.09.2016, Mersin). Mersin'de yaşayan Roman müzisyenlerden Mustafa Aslan'ın dedesi göç ettikleri yerleri; *"Selanik'te hayatlarını sürdürürken Atatürk Türkiye ye gelmemizi sağlamıştır ve bize yaşamamız için ekip biçelim diye topraklar vermiştir. Trenlerle geldik ve dilimiz Kürtçeye yakın olduğu için biz Çukurova Romanlarının ilk durağı ise Diyarbakır olmuştur. Bize Diyarbakır topraklarını işlememizi ve ekip biçmemizi istemiştir. Diyarbakır da sahil olmaması ayrıca kışları soğuk olması ve Diyarbakır halkının bizleri taşılayıp rahatsız etmeleri sonucunda bizlere verilen topraklara sahip çıkmadık ve eşeklerle, katırlarla guruplar halinde Elazığ, Malatya'ya uğrayıp Ceyhan, Osmaniye, Adana, Mersine gelmişiz"* sözleri ile açıklamaktadır (14.09.2016, Mersin).

Romanlar Türkiye'de yaşadıkları bölgelerde farklı isimlerde çağrılmaktadırlar. Her yerde aynı ada sahip değillerdir. Akdeniz bölgesine de yaşayan Çingene topluluğu kendilerine "Roman" denilmesini istemektedirler. Müzisyenlik, arabacılık, pazarcılık, hamallık, temizcilik, sepetçilik, ayıcılık, hurdacılık, ayakbacılık, atarabacılığı, çiçekçilik, bakırcılık, demircilik gibi türkiyede yaşayarak bu meslekleri yapmaktadırlar (Eyice, 2010:11). Ülkemizdeki Çingenelere verilen adlar rom, dom, mutrip, poşa, karaçi, abdal, esmer vatandaş da denilmekte ve birçoğunda sanatkar olduğu vazgeçilmez bir gerçektir (Aksu,2003:103). Çingenelelerin en çok uzman oldukları alan ise müziktir. Müzik ile uğraşan Çingenelelerde kendilerine Roman denilmesini istemektedirler.

4. Çukurova Romanlarının Sosyo Kültürel Yapı İçerisinde Müzik Uygulamaları

³ Malatya'da yaşayan Roman Müzisyenler Molla BİKÇAN ile 30.08.2016 tarihinde Malatya'da yapılan görüşmenin özeti.

⁴ Mersin'de yaşayan Roman Müzisyenlerden Bayram SELİM ile 12.09.2016 tarihinde Malatya'da yapılan görüşmenin özeti.

Romanlar yaşamlarını işyerleri şehrin neresinde ise yoğun olarak o bölgede oturmaktadırlar. Adana'da Dumlupınar Mahallesi, Mersin'de Turgut Reis mahallesi, Ceyhan'da ise Hürriyet mahallesinde oturmaktadırlar. Çukurova Romanlarının eğitim durumları Türkiye'nin diğer bölgelerinde yaşayan Romanlar gibi hemen hemen birçoğu ya ilköğretim ya da ilköğretim terktir (Sağır, 2004: 5). Fakat bu Çukurova Romanlarında zamanla yıkılmaktadır ve artık eğitime çok önem vererek günümüzde ortaokul, lise hatta güzel sanatlar liseleri, üniversite okumaktadırlar özellikle üniversitede konservatuar, müzik eğitim bölümleri, güzel sanatlar fakültesi okumaktadırlar. Romanların yaşadıkları bölgelerde, toplumlarda karşılaştıkları en önemli sorunlardan birisi ayrımcılıktır. Romanların yaşadıkları ve karşılaştıkları ayrımcılık olgusunu; okulda, sokakta, işyerinde ve yaşamın her alanında görmek mümkündür. Günlük yaşantıları ve davranışları hemen her gün için aynıdır. Geceleri işleri uzun sürdüğü için 04-05'de yatmakta, gündüzleri ise 01 ya da 02'de kalkmaktadırlar. Buldukları şehirlerde mutlaka toplandıkları bir müzisyen kahvehaneleri vardır ve saat 14.00-15.00 gibi toplanmaktadırlar, akşam işe gidene kadar buralarda kağıt, okey, tavla, domino gibi oyunlar oynamaktadırlar.

Tablo 1. Çukurova Romanlarının Çalıştıkları Müzikli Mekanlar

Çukurova Romanlarının Çalıştıkları Müzikli Mekanlar				
Martı Otel	Gondol Otel	Mersin Otel	Sultaşa Otel	Liva Otel
Alaturka Bar	Neviza de Bar	Parlak Ocakbaşı	Viranşe hir Restaurant	Oturak Alemleri
Yeşilça m Restaurant	Kazanc ılar Restaurant	Onbaşı Restaurant	Koray Ocakbaşı	Kehrib ar Bar
Behribe ach Bar	Akdoğa n Bar	Afrodit Pavyon		

Tablo1'de görüldüğü üzere Çukurova Romanları farklı birçok müzikli mekanda profesyonel olarak müzik yaparak geçimlerini sağlamaktadırlar. Özellikle çalışmış oldukları otellerde TSM, pop müzik ve arabesk müzik türlerini icra etmektedirler. Alaturka, Nevizade, Bar ve ocakbaşı gibi mekanlarda fasıl müziği ağırlıklı müzik türünü icra etmektedirler. Bu mekanlarda Çukurova romanlarının genel olarak sigortasız çalıştıkları, sadece Gondol Otel'de çalışan Roman müzisyenlerin sigortalı olarak çalıştırıldıkları görüşmeler ile saptanmıştır. Otellerde çalışan Romanların haftalık ücret aldığı, restoranlarda çalışan roman müzisyenlerin ise günlük ücret aldığı görüşmeler sonucunda öğrenilmiştir.

Romanlar Müzik eğitimi almamalarına rağmen, müzik piyasa dili ile "alaylı" olmalarına rağmen, müzik sektöründe çok başarılı oldukları kaçınılmaz bir gerçektir. Çukurova romanlarının

çalıştıkları mekanlarda TSM, pop müzik ve arabesk müzik türlerinin yanı sıra kendi kültürlerinin yansımaları olan roman müziklerini icra ettikleri gözlemlenmiştir. Özellikle çaldıkları roman müzikleri “A be Kaynana, Ayılana Gazoz, İlde Roman Olsun, Kremi Sür” adlı parçalardır.

Tablo 2. Çukurova Romanlarının Kullandıkları Müzik Aletleri

Müzik Aletleri
Org
Klarnet
Keman
Darbuka
Kanun

Tablo 2’de görüldüğü üzere Çukurova romanları profesyonel olarak müzik yaptıkları mekanlarda müzik aleti olarak org, klarnet, keman, darbuka ve kanun enstrümanlarını genellikle icra etmektedirler.

Türkiye’nin Doğu Akdeniz bölgesinde göçebe olarak yaşayan Çingenerin bir kolunda “Abdallar”dır. Genel olarak Çukurova ve Toros dağları eteğinde yaşayan abdallar, müzik ile uğraştıkları için roman olarak tabir edilirler. Çingene ve Roman kültürü ve yaşam biçimleri benzerdir. Abdallar Mersin, Adana ve Ceyhan yöresinde yaşamlarını sürdürmektedirler. Çingene kolundan olan abdalla sabit işte kesinlikle çalışmazlar. Geçim kaynakları ise dilencilik ve çalgıcılıktır. Düğünlerde davul zurna çalılarak ayrıca Ramazan aylarında davul çalarak hayatlarını kazanmaktadırlar. Küçük yaşlarda bu işi öğrenmektedirler (Söylemez, 1999:249). Müzik yapan çingener kendilerini “roman” olarak adlandırarak, diğer çingenerin sıradan yaşantılarından ve yaptıkları işlerden dolayı çingene ismini kabullenmemektedirler. Anadolu’dan büyük şehirlere göç eden “Abdallar” dışlanmaktadır. Abdallar özellikle köy düğünlerinde davul ve zurna çalmaktadırlar (Duygulu, 1998).

Sonuç:

Çukurova’da yaşayan Romanların göçebe yaşantılarından dolayı kültürel anlamda hem öz kültürlerini koruyarak, hem de yaşadıkları bölgelerin kültürlerinden etkilenecek daha zengin ve çeşitli kültür yapılarına sahip oldukları saptanmıştır. Çalışmada Çukurova bölgesinde yaşayan Roman müzisyenlerin, yaşadıkları şehirlerin eğlence müziklerini icra ettikleri, bunun yanında Türk müzik kültürüne de olumlu katkılarda buldukları tespit edilmiştir.

Çukurova romanlarının yaşadıkları bölgelerde kendi öz müziklerini koruyarak yaşatmakla birlikte farklı müzik türlerinden de icralarda buldukları, ayrıca eskiden bulunan “alaylı” olarak

tabir edilen “usta-çırak” ilişkisi içerisinde sürdürdükleri müzik eğitimini artık okullarda gerçekleştirdikleri, eğitime önem vererek günümüzde ortaokul,lise hatta güzel sanatlar liseleri, üniversite okudukları özellikle üniversitede konservatuar, müzik eğitim bölümleri, güzel sanatlar fakültesinde eğitim gördükleri gözlemlenmiştir.

Çukurova’da yaşayan romanların Türkiye’nin farklı bölgelerinde yaşayan diğer romanlarla bağlarının bulunduğu söylenebilir. Bu durumun da müzik kültürüne, çalışma mekân durumlarına ve çalgı türlerine yansıdığı görülmektedir.Çalgı olarak müzik mekanlarında org, klarnet, keman, darbuka ve kanun icralarında buldukları gözlem ve görüşmeler ışığında saptanmıştır.

Çukurova Romanlarının Çukurova bölgesinde bulunan içkili-içkisiz otel, restaurant, ocakbaşı, bar ve pavyon gibi müzikli eğlence mekanlarında müziklerini icra ettikleri, müzik türü olarak ocakbaşı, otel ve restaurantlarda fasıl müziği yaptıkları, bar ve pavyon gibi mekanlarda ise güncel TSM, pop müzik, alaturka ve arabesk müzik türünde icralarda buldukları, bu icraların dışında kendi öz kültürlerinin yansıması olan roman müzik türünde 9/8 ritimli parçalarıda icra ettikleri gözlemlenmiştir.

Çukurova bölgesinde yaşayan Roman müzisyenlerin, yaşadıkları şehirlerin eğlence müziklerini icra ettikleri gibi, Türk müzik kültürüne de olumlu katkılarda buldukları, yaşadıkları bölgelerin halk oyunlarına eşlik etmekle beraber tüm okul korolarında da icracı olarak yer aldıkları gözlemlenmiştir. Çukurova Romanlarının özellikle Geleneksel Türk Sanat Müziğimizin gelişmesinde ve yayılmasında büyük yeri olan musiki cemiyetlerinde de büyük hizmetler verdikleri, bunun dışında son dönemlerde oldukça popüler hale gelen etnik müzik topluluklarında da önemli görevler üstlendikleri, Balık Ayhan, Burhan Öçal ve Laço Tayfa gibi çingene müzik topluluklarında Çukurovalı Roman müzisyenlerin ve müziklerinin yer aldığı ve ülkemizi yurt içinde ve yurt dışında birçok festivalde temsil ettikleri gözlemlenmiştir.

Ayrıca Çukurovalı Romanlardan olan Şenyaylar, Gündem, Büyük ve Kavalalı ailelerine mensup birçok müzisyenin ünlü isimlerin albümlerine çalgıları ile eşlik ettikleri, Antalyalı yurt içi ve yurt dışında Konservatuar eğitimi almış senfoni orkestrası şefi Orhan Şanlıel’in de Çukurova Romanlarından olduğu bilgilerine ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

Adorno, T. W., Horkheimer, M.(2010a). Aydınlanmanın Diyalektiği: Felsefi

Aksu, M. (2003) Türkiye’de Çingene Olmak, Ozan Yayıncılık.

Arayıcı, Ali. (2008:236-242). Avrupanın Vatansızları Çingeneler, İstanbul: Kalkedon yayınları

Duygulu, Melih. (2006:19,142) Türkiye’de Çingene Müziği, Pan Yayıncılık, İstanbul

Duygulu, M., Türkiye’de Çingeneler, Müzikalite Dergisi, Sayı 6, s. 34-35, Ankara, 1998.

Eyice, Semavi ve diğerleri.(2010:11) Bir Çingene Yolculuğu, Beyoğlu/İstanbul: Ayrıntı

Tasarım

Fragmanlar, (çev. Nihal Ülner ve Elif Ö. Karadoğan), İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Şahin, Emre. 2011. *Dünyada ve Türkiye’de Çingeneler* Kocaeli Barosu Bülteni 2011/4.

<http://www.kocaelibarosu.org.tr/Detay.aspx?ID=9672&Tip=BaroBulten>

Sağır, Turan (2004), Çukurova Bölgesi’ndeki Çingene Müzisyenler ve Ülkemizin Müziksel Yaşantısına katkıları, “Folklor Halk Bilim Dergisi”, Cilt 6, Sayı 56, İstanbul.

Söylemez, Haşim.1999. Ne Çingene, Ne Roman, Onlar Abdal 11. Eylül.1999/249.

Marsh, Adrian. (2008:21). *Etnisite ve Kimlik: Çingenelerin Kökeni.*

Çelik Adnan ve Şahin Emre, (2012,309-311) Ötekilerin Hiyerarşisinde Kültürel ve Sınıfsal Karşılaşmalar: Kürt Toplumunda Çingene Algısı ve Sosyal Dışlanma Pratikleri